

Halfjaarbericht

BNG Bank **2019**

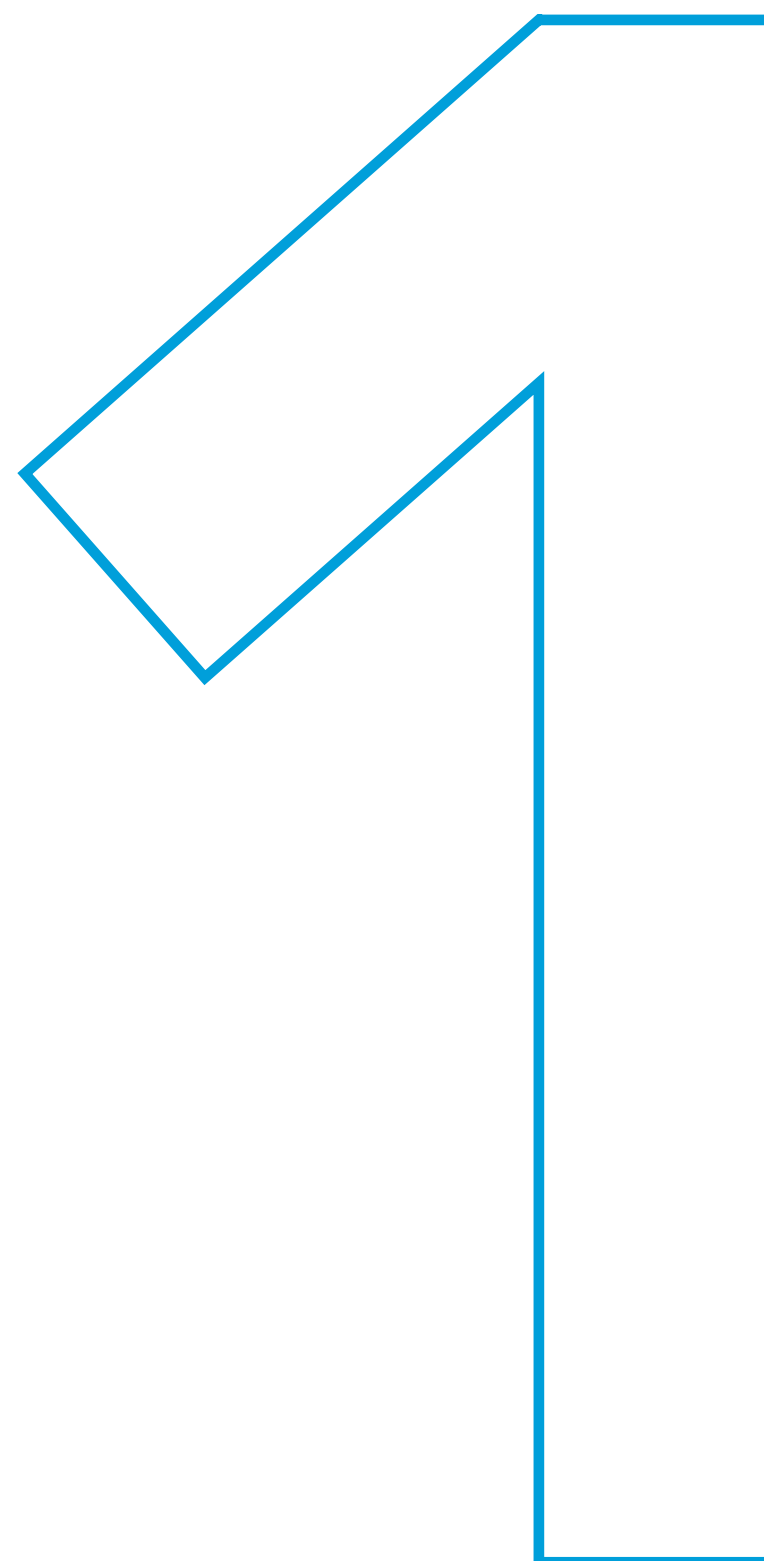

Inhoud

1	Profiel	3
2	Verslag van de Raad van Bestuur	8

Profiel

Onze missie

Missie

BNG Bank is betrokken partner voor een duurzamer Nederland. Wij stellen de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te realiseren.

Kernwaarden

Kernwaarden van BNG Bank zijn: duurzaam, betrouwbaar en professioneel.

Duurzaam zien wij als het tegelijkertijd dienen van het belang van mens, milieu en markt. Dit is onlosmakelijk verbonden met onze missie. Om hier invulling aan te geven stimuleren wij onze klanten initiatieven te nemen gericht op verduurzaming van de samenleving. Wij richten ons ook in de eigen bedrijfsvoering op een lage impact op het milieu en goed werkgeverschap.

Betrouwbaar betekent in het licht van onze maatschappelijke functie dat BNG Bank een veilige bank is, zichtbaar en herkenbaar voor stakeholders. Het overgrote deel van onze kredietverlening vindt plaats onder garantie van de Nederlandse centrale of decentrale overheid.

Professioneel betekent dat wij onze dienstverlening, onze medewerkers en informatievoorziening voortdurend verder ontwikkelen. Dit wordt vertaald in bedrijfsvoering en personeelsbeleid.

Strategie

- Wij bieden financiering aan voor alle looptijden tegen zo laag mogelijke prijzen.
- Wij stellen financieringsoplossingen, betalingsverkeer en expertise ter beschikking waarmee klanten hun maatschappelijke doelstellingen realiseren.
- Wij bouwen langdurige relaties op met onze stakeholders en spelen proactief in op hun behoeften.
- Wij bieden onze dienstverlening altijd aan, ongeacht de situatie op de financiële markten.

Strategische doelstellingen

Relevante speler

BNG Bank wil een relevante speler zijn in de financiering van Nederlandse decentrale overheden en in de sectoren wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur. Wat betreft langlopende kredietverlening willen we rendabel voorzien in meer dan de helft van de langlopende kredietvraag van deze klantengroepen. Het gaat daarbij om financiering tegen zo laag mogelijke tarieven met vaak lange looptijden. Het marktaandeel geeft aan in welke mate wij dit realiseren.

Redelijk rendement

BNG Bank streeft niet naar winstmaximalisatie, maar naar een redelijk rendement. Dit rendement komt via dividend ten goede aan de aandeelhouders, uitsluitend overheden, en in het verlengde daarvan aan de samenleving.

Randvoorwaarden

De combinatie van zo laag mogelijke tarieven en een redelijk rendement voor aandeelhouders is mogelijk doordat aan twee randvoorwaarden wordt voldaan.

Uitstekend risicoprofiel

Om een uitstekend risicoprofiel te waarborgen, hanteert BNG Bank een strak kapitalisatiebeleid. De leverage ratio dient een zekere marge boven de minimumeis te hebben. De interne ondergrens (24%) voor de Tier-1 ratio die de verhouding tussen het eigen vermogen en het risicogewogen uitstaande krediet weergeeft, ligt ruimschoots boven de vereiste waarde.

Doelgerichte en efficiënte organisatie

De tweede belangrijke randvoorwaarde is een doelgerichte en efficiënte organisatie. Een solide risicobeheersing, operational excellence, uitstekende datakwaliteit en integriteit in onze bedrijfsvoering maken daar deel van uit. Een belangrijk fundament daarvoor zijn onze medewerkers.

Dienstverlening

BNG Bank biedt een breed scala aan producten en diensten, zoals korte en lange termijn kredietverlening, betalingsverkeer en rekening-courant. Kernklanten van de bank zijn decentrale overheden, woningcorporaties en zorginstellingen. Daarnaast financieren wij onderwijsinstellingen en energie- en infrastructuurprojecten. Het grootste deel van de kredietportefeuille (ruim 91%) is solvabiliteitsvrij en bestaat uit leningen gegarandeerd door overheidsinstanties met een risicoweging van 0%. Geen van producten en diensten die BNG Bank levert zijn onderwerp van vragen van stakeholders of publiek debat.

Wij ondersteunen onze klanten in het realiseren van hun doelstellingen voor een toekomstbestendige samenleving. Zo helpen wij bij de realisatie van de ambities uit het Energieakkoord door de financiering van opwekking van duurzame energie en bieden wij klanten een tool waarmee zij de verduurzamingsmogelijkheden van het vastgoed kunnen bepalen.

Funding

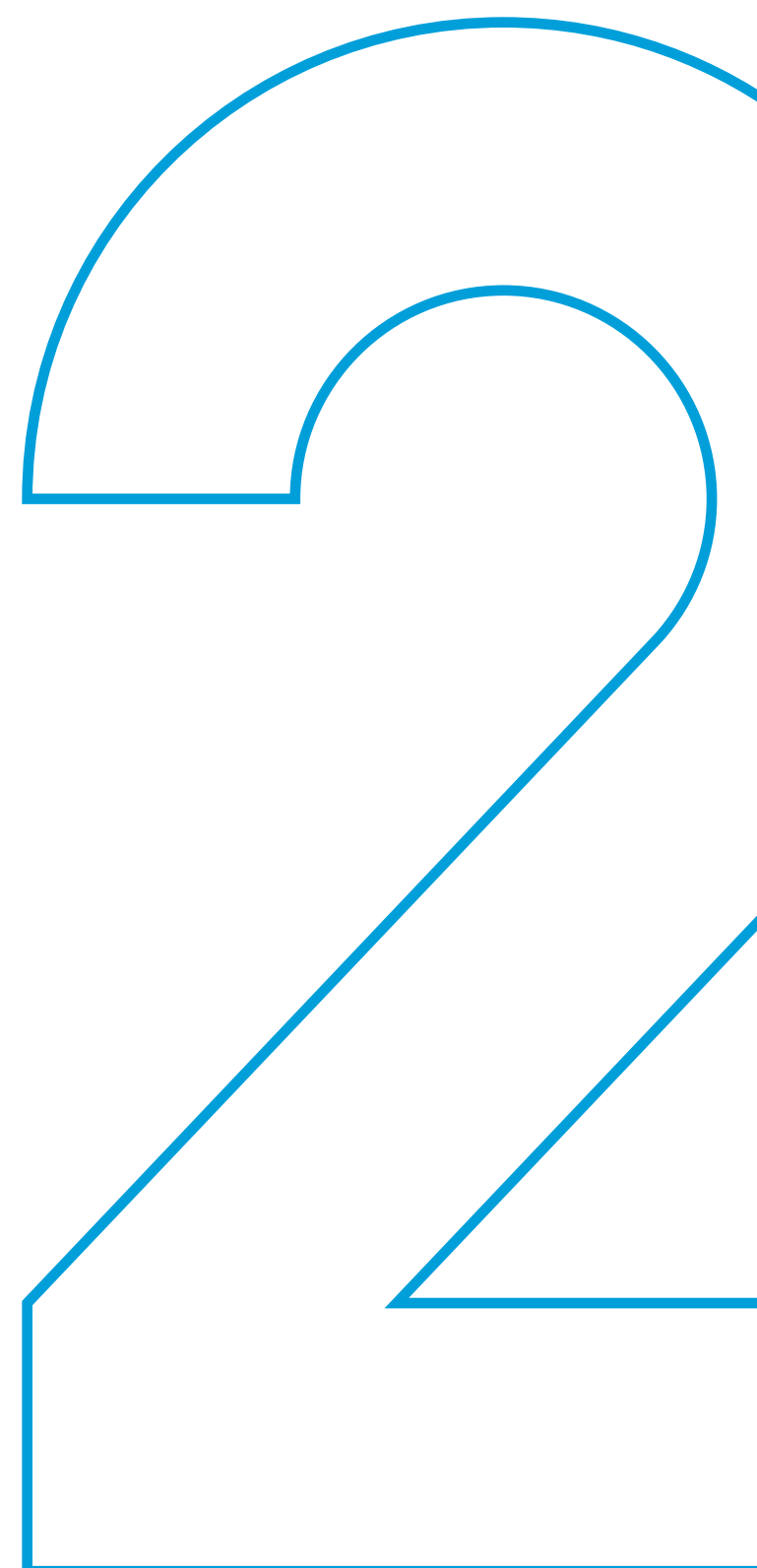
BNG Bank is één van de grootste emittenten in Nederland. Wij hebben een zeer sterke inkooppositie vanwege het aandeelhouderschap van Nederlandse overheden, grotendeels risicovrije kredietverlening en zeer hoge externe krediet ratings (Moody's: Aaa, Standard & Poor's: AAA en Fitch: AAA).

Wij trekken korte en lange termijn funding in verschillende valuta aan, voornamelijk via internationale geld- en kapitaalmarkten.

Waardecreatie en materialiteit

BNG Bank creëert waarde voor haar primaire stakeholders: klanten, beleggers, aandeelhouders en medewerkers. Het waardecreatiemodel laat zien hoe BNG Bank beschikbare middelen gebruikt om waarde te creëren, welke resultaten zijn geboekt, wat de effecten zijn op stakeholders en de samenleving als geheel, en aan welke Sustainable Development Goals een bijdrage wordt geleverd. Middels de materialiteitsanalyse is met input van stakeholders bepaald welke onderwerpen van voldoende belang zijn om over te rapporteren in het jaarverslag. In de paragraaf 'Toelichting materialiteitsanalyse en materiële onderwerpen' van het jaarverslag over 2018 is dit verder toegelicht.

Verslag van de Raad van Bestuur

“Wij zijn succesvol als onze klanten hun maatschappelijke doelstellingen kunnen realiseren. Dát is onze missie”, zegt Gita Salden, bestuursvoorzitter van BNG Bank. “We kijken terug op een goed halfjaar waarin we tegen scherpe tarieven aan de groeiende kredietvraag hebben kunnen voldoen. Met deze financiering ondersteunen we onze klanten om hun duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren. Het rapporteren over de klimaatimpact van onze financieringen en het formuleren van actieplannen die bijdragen aan een vermindering van de uitstoot van CO₂ is een strategische speerpunt, net als het proactief inspelen op klantbehoeftes en optimale klantbediening door verdere digitalisering van processen. Zo zijn we in het tweede kwartaal van 2019 bij de eerste gebruikers gestart met de implementatie van het digitale klantportaal ‘Mijn BNG Bank’.”

De kredietvraag van de klanten van BNG Bank neemt toe. De omvang van nieuw verstrekte langlopende kredieten bedroeg in de eerste helft van 2019 EUR 6,2 miljard, een stijging van 7% ten opzichte van de eerste helft van 2018. Opvallend is de bovengemiddelde vraag naar langlopende leningen, tot soms 50 jaar. De langlopende kredietportefeuille steeg ten opzichte van ultimo 2018 met EUR 1,1 miljard tot EUR 82,7 miljard.

De vraag vanuit decentrale overheden was hoger dan verwacht, mede veroorzaakt door de hogere kosten in het sociale domein. Daarnaast investeren gemeenten in verduurzaming, klimaatadaptatie en vernieuwing en onderhoud van maatschappelijk vastgoed. BNG Bank werkt onder meer samen met gemeenten aan vormen van gebouwgebonden financiering, bedoeld om de particuliere woningvoorraad te verduurzamen. De gemeente Utrecht koos BNG Bank als huisbankier. Dit betekent dat de stad haar betalingsverkeer de komende tien jaar door BNG Bank laat uitvoeren.

De kredietverlening aan woningcorporaties ontwikkelt zich conform verwachting. Hoewel de kredietverlening met EUR 2,6 miljard op een iets lager niveau ligt dan in de eerste helft van 2018 (EUR 2,9 miljard), stijgt de kredietportefeuille vanwege een daling van het totaal aan reguliere aflossingen. De stijging van de kredietportefeuille, zoals ingezet in de tweede helft van 2018, zet zich hiermee conform de verwachting door. Dit hangt samen met een toenemend investeringsniveau in de corporatiesector. De kredietverlening aan de zorgsector, ten behoeve van zowel nieuwbouw als herfinanciering, stijgt fors. Het afgelopen halfjaar verstrekte de bank onder meer grote leningen aan ziekenhuizen in Groningen, Noord-Holland en Zeeland.

In de verslagperiode investeerde de bank in diverse vormen van hernieuwbare energie, waaronder biovergisting en windenergie. BNG Bank ondertekende als één van de grootste financiers van de energietransitie het commitment van de financiële sector om bij te dragen aan de uitvoering van het nationale klimaatakkoord. Samen met vijftig banken, verzekeraars, pensioenfondsen en vermogensbeheerders verplicht BNG Bank zich om vanaf 2020 te rapporteren over de klimaatimpact van financieringen en beleggingen. Daarnaast zal de bank uiterlijk in 2022 actieplannen klaar hebben die bijdragen aan een vermindering van de uitstoot van CO₂.

In maart heeft kredietbeoordelaar Fitch Ratings de rating van BNG Bank verhoogd van 'AA+' naar 'AAA' met stabiel vooruitzicht. Hiermee zijn de drie externe ratings van de bank weer gelijk aan die van de Nederlandse staat.

BNG Bank heeft in de verslagperiode voor EUR 10,2 miljard langlopende financiering aangetrokken (eerste helft 2018: EUR 9,3 miljard), onder meer door uitgifte van vijf benchmarkleningen in euro's en Amerikaanse dollars. In lijn met de vraag naar langlopende leningen is de gemiddelde looptijd van de aangetrokken funding toegenomen. Onder andere door de wereldwijde grote vraag naar lange termijn financiering liepen de liquiditeitsopslagen van de bank en vergelijkbare partijen in de eerste maand van 2019 op. Snel daarna namen de opslagen van de bank weer af tot de aantrekkelijke niveaus van de tweede helft van 2018. BNG Bank heeft in het eerste halfjaar circa 60% van de langlopende financieringsbehoefte in 2019 ingevuld.

De nettowinst van BNG Bank over het eerste halfjaar van 2019 bedraagt EUR 128 miljoen (-38%). Belangrijkste factoren voor de daling van EUR 79 miljoen ten opzichte van het eerste halfjaar 2018 zijn een lager resultaat financiële transacties en een lager renteresultaat - beide als gevolg van de gedaalde rentetarieven - alsmede hogere voorzieningen.

Het renteresultaat over het eerste halfjaar is ten opzichte van dezelfde periode in 2018 met EUR 20 miljoen afgenomen tot EUR 200 miljoen. De groter dan verwachte druk op het renteresultaat is onder andere het gevolg van de reeds zeer lage en verder dalende rentetarieven. Hierdoor rendeert het eigen vermogen van de bank tegen een steeds lager rendement.

Het resultaat financiële transacties is per saldo uitgekomen op EUR 21 miljoen positief. De daling van EUR 64 miljoen ten opzichte van de vergelijkbare periode in 2018 is vooral veroorzaakt door de negatieve effecten van de gedaalde lange rentetarieven. De ongerealiseerde marktwaardeveranderingen kwamen per saldo uit op EUR 11 miljoen positief (eerste helft 2018: EUR 66 miljoen positief) als gevolg van het positieve resultaat op de herwaardering van de rentedragende waardepapieren in de balanspost financiële activa tegen reële waarde via het resultaat en op de transacties betrokken in hedge accounting. Tevens is in totaal EUR 10 miljoen aan positieve resultaten gerealiseerd op de verkoop van rentedragende waardepapieren uit de liquiditeitsportefeuille van de bank (eerste helft 2018: EUR 19 miljoen positief). De keuze om het Italië-exposure verder terug te brengen is een oorzaak van deze daling van de gerealiseerde resultaten.

De reguliere geconsolideerde bedrijfslasten zijn ten opzichte van dezelfde periode in 2018 met ongeveer EUR 1 miljoen toegenomen tot EUR 38 miljoen, vooral door de stijgende kosten voor intern en extern personeel. De personeelsomvang van de bank neemt toe door de vereisten voor banken op het gebied van compliance en door de projectmatige werkzaamheden op het gebied van digitalisering en informatievoorziening.

De bijdrage van de bank aan het Europese resolutiefonds in 2019 is vastgesteld op bijna EUR 8 miljoen. De daling van EUR 4 miljoen ten opzichte van de bijdrage in 2018 is veroorzaakt door de sterke daling van het balanstotaal in 2017 ten opzichte van het balanstotaal per einde 2016.

In het eerste halfjaar van 2019 zijn bijzondere waardeverminderingen in het resultaat opgenomen ter grootte van EUR 21 miljoen. De bank heeft een significante individuele voorziening getroffen.

Het totaal van de verwachte kredietverliezen van de bank is in het eerste halfjaar van 2019 met EUR 15 miljoen toegenomen tot EUR 72 miljoen. Ten opzichte van het onderliggende exposure van ongeveer EUR 140 miljard is het totaal van de verwachte kredietverliezen laag, wat de hoge kredietwaardigheid van de uitzettingen van de bank weerspiegelt.

Het balanstotaal is in vergelijking met ultimo 2018 met EUR 21,0 miljard toegenomen tot EUR 158,6 miljard. De post kredieten nam in de verslagperiode toe met circa EUR 1,0 miljard tot EUR 86,0 miljard. De stijging van het balanstotaal wordt vooral veroorzaakt door de ruime liquiditeitspositie van de bank bij de ECB en de daling van de langlopende rentetarieven. De effecten van deze daling zijn vooral terug te zien in de toename van de balansposten derivaten, cash collateral gestort en waardeaanpassingen kredieten in portfolio hedge accounting.

Het eigen vermogen van BNG Bank in de verslagperiode is mede door het uitgekeerde dividend met ruim EUR 0,1 miljard afgenomen tot EUR 4,8 miljard. De naar risico gewogen solvabiliteit is stabiel gebleven omdat de toename van het Common Equity Tier 1-vermogen werd gecompenseerd door een toename van het totaal van risico gewogen activa. De Common Equity Tier 1-ratio en de Tier 1-ratio van de bank bleven nagenoeg onveranderd op 32% respectievelijk 38%. Door de toename van het balanstotaal daalde de leverage ratio van de bank ten opzichte van ultimo 2018 naar 3,4%.

In mei zijn de aanpassingen van de Europese regelgeving inzake kapitaalvereisten gepubliceerd. De meeste aanpassingen zijn van toepassing met ingang van 28 juni 2021. De belangrijkste wijziging voor BNG bank betreft artikel 429 waarin is opgenomen dat promotional loans van public development credit institutions uitgesloten mogen worden van de berekening van de leverage ratio. Omdat BNG Bank voldoet aan de gestelde voorwaarden zal vanaf medio 2021 de leverage ratio van de bank naar verwachting minimaal verdubbelen. Omdat nog niet alle specifieke bepalingen van de regelgeving vaststaan kan nog geen volledig inzicht gegeven worden in de effecten van de nieuwe regelgeving.

Naar aanleiding van de uitslag van het Britse referendum over het uittreden uit de Europese Unie heeft BNG Bank in 2016 een uitgebreide impactanalyse uitgevoerd. Uit deze analyse is gebleken dat de operationele risico's van een 'harde Brexit' voor de bank relatief beperkt zijn. Op de geïdentificeerde actiepunten heeft de bank maatregelen genomen waarmee de continuïteit van de bedrijfsvoering, ook in het geval van een 'harde Brexit', gewaarborgd blijft.

De gevolgen van de Europese regelgeving voor benchmark rentetarieven (BMR), en soortgelijke initiatieven in andere westerse landen, nemen concrete vormen aan. Belangrijk is dat een benchmark gebaseerd moet zijn op echte transacties die representatief zijn voor de relevante markt. De ECB benchmark working group heeft ESTER (Euro Short Term Rate) geïntroduceerd als het alternatief voor EONIA, het rentetarief dat vooralsnog de marktstandaard is voor de waardebepaling van derivaten. ESTER wordt per 2 oktober 2019 geïmplementeerd en gaat EONIA in de voorliggende jaren geleidelijk vervangen. BNG Bank heeft de noodzakelijke voorbereidingen getroffen voor deze overgang. De effecten voor de balans en de winst-en-verliesrekening van de bank zullen naar verwachting beperkt zijn.

BNG Bank verwacht de jaardoelstelling voor nieuwe verstrekte langlopende leningen van EUR 10,9 miljard te overtreffen door de grote vraag van de decentrale overheden. De totale langlopende financieringsbehoefte van de bank komt in 2019 naar verwachting uit op ruim EUR 17 miljard. In de tweede helft van 2019 worden naar verwachting twee nieuwe Socially Responsible Investment obligaties uitgegeven.

De stijging van de geconsolideerde bedrijfslasten van de bank is lager dan verwacht. Er zijn in de eerste helft van 2019 meer vacatures ontstaan dan was voorzien. Door deze relatief grote doorstroom stijgen de reguliere bedrijfslasten van de bank minder snel dan verwacht, omdat de invulling van vacatures enige tijd vraagt. De in oktober te betalen bijdrage aan de wettelijke bankenbelasting in 2019, die wordt bepaald aan de hand van de balans per einde 2018, bedraagt EUR 30 miljoen.

Het renteresultaat zal in 2019 naar verwachting uitkomen binnen een bandbreedte van EUR 400 tot EUR 440 miljoen. Deze bandbreedte is ten opzichte van eind 2018 met EUR 10 miljoen naar beneden bijgesteld vanwege de druk op het renteresultaat door de gedaalde rentetarieven. Een betrouwbare uitspraak over de ongerealiseerde resultaten binnen het resultaat financiële transacties is niet te geven als gevolg van de volatiliteit op de financiële markten. Daarom acht de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst 2019.

Verantwoordelijkheidsverklaring

Naar het oordeel van de Raad van Bestuur geeft het halfjaarbericht een getrouw beeld van de activa, de passiva, de financiële positie en het resultaat van BNG Bank en de in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen. Het halfjaarbericht geeft een getrouw beeld van de toestand op de balansdatum, de gang van zaken gedurende het eerste halfjaar en de verwachte ontwikkelingen van BNG Bank inclusief de geconsolideerde dochterondernemingen waarvan de gegevens in het geconsolideerde halfjaarbericht zijn opgenomen. Het halfjaarbericht bevat niet alle informatie die is vereist voor een volledige jaarrekening en moet daarom in combinatie met de jaarrekening 2018 worden gelezen.

Den Haag, 6 september 2019

Raad van Bestuur

G.J. Salden, voorzitter

O.J. Labe

J.C. Reichardt

Colofon

Redactie: BNG Bank

Ontwerp & realisatie: Ron Goos, Rotterdam

Fotografie: Thijs Wolzak

Neem voor meer informatie op het gebied van duurzaamheid contact op met Jan Klaassens:

jan.klaassens@bngbank.nl

BNG Bank

Koninginnegracht 2

Postbus 30305

2500 GH Den Haag

T 070 3750 750

mc@bngbank.nl

bngbank.nl

